2025/878

8.5.2025

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2025/878,

3. veebruar 2025,

millega muudetakse delegeeritud määruses (EL) 2022/2059, delegeeritud määruses (EL) 2022/2060 ja delegeeritud määruses (EL) 2023/1577 sätestatud regulatiivseid tehnilisi standardeid seoses järeltestimise ning kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõuete tehniliste üksikasjadega, riskitegurite modelleeritavuse hindamise kriteeriumidega ning valuutariski ja kaubariski käsitlemisega kauplemisportfelliväliste positsioonide puhul

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012, ([1]) eriti selle artikli 325 lõike 9 kolmandat lõiku, artikli 325be lõike 3 kolmandat lõiku, artikli 325bf lõike 9 kolmandat lõiku ja artikli 325bg lõike 4 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/1623 ([2]) on muudetud määruse (EL) nr 575/2013 teatavaid sätteid, et lisada vähesed järelejäänud Baseli pangajärelevalve komitee nõuded, mida ei olnud eelmises panganduspaketis rakendatud, ning mõned selgitused juba kehtivate nõuete kohta. Seepärast tuleks neid muudatusi kajastada komisjoni delegeeritud määrustes (EL) 2022/2059, ([3]) (EL) 2022/2060 ([4]) ja (EL) 2023/1577, ([5]) millega täiendatakse määrust (EL) nr 575/2013.

(2) Selleks et tagada parem kooskõla Baseli pangajärelevalve komitee rahvusvaheliste standarditega ning täiendavate muudatustega, mis tehti liidu õiguses määrusega (EL) 2024/1623, tuleb muuta delegeeritud määrust (EL) 2022/2059, et täpsustada, et kõnealuse määruse kohaselt rohelise tsooni üksuseks liigitatud kauplemisüksuste puhul loetakse, et nende portfelli väärtuse teoreetilised ja hüpoteetilised muutused on lähedased ning kollase tsooni üksustel piisavalt lähedased, kuid mitte lähedased. Seevastu punase ja oranži tsooni üksuste puhul tuleks lugeda, et nende portfelli väärtuse teoreetilised ja hüpoteetilised muutused ei ole lähedased ega piisavalt lähedased.

([1]) ELT L 176, 27.6.2013, lk 1.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1623, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidiriski, krediidiväärtuse korrigeerimise riski, operatsiooniriski, tururiski ja minimaalse väljundmäära nõuetega (ELT L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

([3]) Komisjoni 14. juuni 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/2059, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks määruse (EL) nr 575/2013 artiklite 325bf ja 325bg kohaste järeltestimise ning kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõuete tehnilised üksikasjad (ELT L 276, 26.10.2022, lk 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2059/oj).

([4]) Komisjoni 14. juuni 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/2060, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks kriteeriumid riskitegurite modelleeritavuse hindamiseks vastavalt sisemudeli meetodile ja kõnealuse hindamise sagedus vastavalt nimetatud määruse artikli 325be lõikele 3 (ELT L 276, 26.10.2022, lk 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

([5]) Komisjoni 20. aprilli 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/1577, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad valuutariskile või kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliste positsioonide tururiski omavahendite nõuete arvutamist ja nende positsioonide käsitlemist regulatiivsete järeltestimise nõuete kohaldamisel ning kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõude kohaldamisel alternatiivse sisemudeli meetodi alusel (ELT L 193, 1.8.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1577/oj).

(3) Delegeeritud määrust (EL) 2022/2059 tuleb muuta, et jätta välja kõnealuse delegeeritud määruse artiklis 16 sätestatud liitmisvalem, mis on nüüd sätestatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325ba lõikes 3.

(4) Selleks pädevatel asutustel oleks hõlpsam hinnata, kas lubada finantsinstitutsioonidel kasutada kolmandast isikust müüjate esitatud turuandmeid riskitegurite modelleeritavuse hindamisel vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325be lõike 1 teisele lõigule, tuleb kohandada delegeeritud määruses (EL) 2022/2060 sätestatud dokumenteerimisnõudeid.

(5) Selleks et suurendada selgust tururiski omavahendite nõuete arvutamisel seoses kauplemisportfelliväliste positsioonidega, peaksid finantsinstitutsioonidel olema selged põhimõtted, millega on kindlaks määratud, millised kauplemisüksused vastutavad nende positsioonide haldamise eest, ning nad peaksid suutma kindlaks teha, kas välisvaluutapositsioonid on seotud üksnes ümberarvestusriskiga. Seepärast tuleb nende eesmärkide saavutamiseks delegeeritud määrust (EL) 2023/1577 muuta.

(6) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.

(7) Euroopa Pangandusjärelevalve on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010 ([6]) artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult.

(8) Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325 lõike 9 kolmandas lõigus, artikli 325be lõike 3 kolmandas lõigus, artikli 325bf lõike 9 kolmandas lõigus ja artikli 325bg lõike 4 kolmandas lõigus sätestatud volituste eesmärk on täpsustada tehnilisi elemente, mida pangad peavad kasutama alternatiivse sisemudeli meetodi alusel tururiski omavahendite nõuete arvutamisel. Kuna need volitused on sisu poolest tihedalt seotud, annavad käesolevas määruses kavandatud muudatused täieliku ülevaate kõigist muudatustest, mida on vaja teha alternatiivsetes sisemudelites pärast määruse (EL) 2024/1623 vastuvõtmist, ja seega tuleks need koondada käesolevasse määrusesse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määrust (EL) 2022/2059 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 6 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bg kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid asjaomase kauplemisüksuse portfelli puhul käesoleva määruse artiklis 7 sätestatud Spearmani korrelatsioonikordaja ja käesoleva määruse artiklis 8 sätestatud Kolmogorov-Smirnovi katseparameetri ning kohaldavad nende arvutuste tulemuste põhjal käesoleva määruse artiklis 9 osutatud kriteeriume.“;

2) artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bg lõike 1 kohaldamisel liigitavad finantsinstitutsioonid kõik kauplemisüksused rohelise, oranži, kollase või punase tsooni üksuseks vastavalt lõigetele 2–5.“;

b) lisatakse järgmised lõiked 6, 7 ja 8:

„6. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bg lõike 1 kohaldamisel loetakse, et rohelise tsooni üksuseks liigitatud kauplemisüksusel on selle kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused lähedased selle kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele.

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj).

7. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bg lõike 1 kohaldamisel loetakse, et kollase tsooni üksuseks liigitatud kauplemisüksusel on selle kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused piisavalt lähedased, kuid mitte lähedased selle kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele.

8. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bg lõike 1 kohaldamisel loetakse, et oranži või punase tsooni üksuseks liigitatud kauplemisüksusel ei ole selle kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused lähedased ega piisavalt lähedased selle kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele.“;

3) artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 10*

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bg lõikes 2 osutatud täiendavate omavahendite nõude arvutamine

1. Artikli 325bg lõikes 2 osutatud täiendavate omavahendite nõue võrdub järgmisega:

$$PLA_{addon} = k \bullet \max\{ASA_{aima} - AIMA;\ 0\}$$

kus

PLA_{addon} = PLA_{addon}, nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325ba lõikes 3;

k = nagu on kindlaks määratud lõikes 2;

ASA_{aima} = ASA_{aima} , nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325ba lõikes 3;

$AIMA$ = $AIMA$, nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325ba lõikes 3.

2. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse koefitsient k vastavalt järgmisele valemile:

$$k = 0,5 \bullet \frac{\sum_{i \in y} ASA_i}{\sum_{i \in aima} ASA_i}$$

kus

ASA_i = tururiski omavahendite nõuded, mis on arvutatud vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 III osa IV jaotise 1a. peatükis sätestatud alternatiivsele standardmeetodile kõigi kauplemisüksusele „i“ määratud positsioonide puhul;

$i \in y$ = kõigi selliste kauplemisüksuste indeksid, mis on käesoleva määruse artikli 9 kohaselt liigitatud kollase tsooni üksusteks, nende kauplemisüksuste hulgast, mille tururiski omavahendite nõuded arvutatakse määruse (EL) nr 575/2013 III osa IV jaotise 1b. peatükis sätestatud alternatiivse sisemudeli meetodi kohaselt;

$i \in aima$ = kõigi selliste kauplemisüksuste indeksid, mille puhul tururiski omavahendite nõuded arvutatakse määruse (EL) nr 575/2013 III osa IV jaotise 1b. peatükis sätestatud alternatiivse sisemudeli meetodi kohaselt.“;

4) artikkel 16 jäetakse välja.

Artikkel 2

Delegeeritud määrust (EL) 2022/2060 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõige 4 jäetakse välja;

2) artikli 7 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„Kui esimese lõigu punkti b kohased finantsinstitutsiooni kontrollitavate hindade teabe allikad hõlmavad kolmandast isikust müüjaid, dokumenteerib finantsinstitutsioon lisaks iga kolmandast isikust müüja kohta selliste riskitegurite arvu, mis on liigitatud modelleeritavaks kolmandast isikust müüja esitatud kontrollitavate hindade alusel, ja nende riskitegurite olulisuse hinnangu.“

Artikkel 3

Delegeeritud määrust (EL) 2023/1577 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 1 lisatakse lõige 6:

„6. Tururiski omavahendite nõuete arvutamisel konsolideeritud alusel vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 325b peavad finantsinstitutsioonid suutma oma sisemistes riskijuhtimissüsteemides kindlaks teha positsioonid, mis on arvatud finantsinstitutsiooni valuutariski positsiooni hulka ümberarvestusriski tõttu, mis tuleneb konsolideerimisgruppi kuuluva iga finantsinstitutsiooni või ettevõtja positsioonide ümberarvestamisest samasse aruandlusvaluutasse vastavalt kõnealusele artiklile.“;

2) artiklile 3 lisatakse lõiked 7 ja 8:

„7. Finantsinstitutsioonid dokumenteerivad määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 325bi osutatud sisemiste põhimõtete hulgas, kas valuutariskile avatud kauplemisportfellivälised positsioonid on määratud kauplemisüksusele, kes haldab üksnes kauplemisportfelliväliseid positsioone vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 104b lõikele 6, või kauplemisüksusele, kes haldab nii kauplemisportfelli positsioone kui ka kauplemisportfelliväliseid positsioone. Kui mõned valuutariskile avatud kauplemisportfellivälised positsioonid on määratud kauplemisüksusele, kes haldab üksnes kauplemisportfelliväliseid positsioone vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 104b lõikele 6, ja mõned on määratud kauplemisüksusele, kes haldab nii kauplemisportfelli positsioone kui ka kauplemisportfelliväliseid positsioone, määratakse sisemiste põhimõtetega kindlaks kriteeriumid ja põhjendus, mille alusel määratakse positsioonid kauplemisüksusele, kes haldab üksnes kauplemisportfelliväliseid positsioone, või kauplemisüksusele, kes haldab nii kauplemisportfelli positsioone kui ka kauplemisportfelliväliseid positsioone.

8. Tururiski omavahendite nõuete arvutamisel konsolideeritud alusel vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 325b peavad finantsinstitutsioonid suutma oma sisemistes riskimõõtmissüsteemides kindlaks teha positsioonid, mis on arvatud finantsinstitutsiooni valuutariski positsiooni hulka ümberarvestusriski tõttu, mis tuleneb konsolideerimisgruppi kuuluva iga finantsinstitutsiooni või ettevõtja positsioonide ümberarvestamisest samasse aruandlusvaluutasse vastavalt kõnealusele artiklile.“;

3) artiklisse 4 lisatakse lõige 4:

„4. Finantsinstitutsioonid dokumenteerivad määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 325bi osutatud sisemiste põhimõtete hulgas, kas kaubariskile või nii kaubariskile kui ka valuutariskile avatud kauplemisportfellivälised positsioonid on määratud kauplemisüksusele, kes haldab üksnes kauplemisportfelliväliseid positsioone vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 104b lõikele 6, või kauplemisüksusele, kes haldab nii kauplemisportfelli positsioone kui ka kauplemisportfelliväliseid positsioone. Kui mõned valuutariskile avatud kauplemisportfellivälised positsioonid on määratud kauplemisüksusele, kes haldab üksnes kauplemisportfelliväliseid positsioone vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 104b lõikele 6, ja mõned on määratud kauplemisüksusele, kes haldab nii kauplemisportfelli positsioone kui ka kauplemisportfelliväliseid positsioone, määratakse sisemiste põhimõtetega kindlaks kriteeriumid ja põhjendus, mille alusel määratakse positsioonid kauplemisüksusele, kes haldab üksnes kauplemisportfelliväliseid positsioone, või kauplemisüksusele, kes haldab nii kauplemisportfelli positsioone kui ka kauplemisportfelliväliseid positsioone.“

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. veebruar 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN